

sygn. I A Cz 602/12

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA: Sławomir Jurkowicz (spr.)

Sędzia SA: Małgorzata Lamparska

Sędzia SA: Beata Wolfke- Kobzar

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **B. R.**

przeciwko: **J. K. i A. K.**

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Świdnicy

z dnia 17 stycznia 2012 r., sygn. akt I C 2594/11

p o s t a n a w i a:

1. uchylić zaskarżone zarządzenie;

2. nakazać Sądowi Okręgowemu w Świdnicy, aby zwrócił powódce uiszczoną opłatę od zażalenia w kwocie 150 zł.

UZASADNIENIE

Powódka B. R. wniosła pozew przeciwko pozwanym J. R. i A. R. o ochronę dóbr osobistych, domagając się przeprosin oraz zasądzenia kwoty 1.000 zł od pozwanej ad 1. i 500 zł od pozwanej ad. 2.

Zarządzeniem z dnia 20.12.2011 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Świdnicy wezwał powódkę do usunięcia braków formalnych pozwu przez wskazanie, w jakiej formie i treści przeprosin żąda od każdej z pozwanych, w terminie 1 tygodnia od daty doręczenia wezwania, pod rygorem zwrotu pozwu (k.1).

W określonym terminie powódka (k. 13) podała, iż żąda złożenia przez każdą z pozwanych oświadczenia o wskazanej przez nią konkretnej treści, w formie notki lub ogłoszenia w „Gazecie (...)”.

Zarządzeniem z dnia 17.01.2012 r. (k. 23) Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Świdnicy zwrócił pozew, uznając, że powódka nie usunęła w określonym terminie braków formalnych pozwu, gdyż nie określiła, w jakiej formie pozwane mają złożyć przeprosiny. Przewodniczący ocenił, iż lakoniczne wskazanie przez powódkę, że przeprosiny powinny zostać zamieszczone w formie „notki” bądź ogłoszenia w „Gazecie (...)”, bez wskazania wielkości ogłoszenia, czcionki,

strony, na której ma zostać zamieszczone, czy ma być opublikowane w ramce czy też bez, nie stanowiło usunięcia braków, o których mowa w zarządzeniu. Przewodniczący ocenił, że brak ten uniemożliwił nadanie pozwu dalszego biegu, w związku z czym pozew podlegał zwrotowi.

Na powyższe zarządzenie zażalenie złożyła powódka (k. 25), podnosząc, że usunęła braki, objęte zarządzeniem. Zarzuciła, że jeśli Przewodniczący wyraźnie zaznaczyłby w zarządzeniu okoliczności, które mają zostać przez nią uwzględnione przy formułowaniu żądania, dostosowałyby się do tak sformułowanego wezwania. W oparciu o powyższe zarzuty powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu jako uzasadnione, gdyż zaskarżone zarządzenie zapadło z oczywistym naruszeniem przepisów art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c. i art. 130 § 2 zd. 1 k.p.c.

Zgodnie z przepisem art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c., jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, Przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Przepis art. 130 § 2 zd. 1 k.p.c. przewiduje, że po bezskutecznym upływie terminu Przewodniczący zwraca pismo stronie.

Przewodniczący zasadnie wezwał powódkę do usunięcia braków formalnych pozwu przez wskazanie formy i treści przeprosin, których domagała się od pozwanych. Zważyć jednak należało, iż w odpowiedzi na wezwanie powódka wskazała konkretną treść oświadczenia, potrzebnego w jej ocenie do usunięcia skutków naruszenia, jak również określone czasopismo, w którym oświadczenie takie miałoby zostać zamieszczone. Podjęte przez powódkę czynności były zatem wystarczające do tego, by pozew otrzymał swój bieg. Zgodnie z przepisem art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. pozew winien zawierać dokładnie określone żądanie. W przypadku, gdy powód domaga się usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych przez złożenie oświadczenia w określonej formie i treści (art. 24 § 1 k.c.), pozew zachowuje wszelkie warunki formalne, gdy powód poda w nim treść oświadczenia oraz miejsce jego publikacji (wygłoszenia, emisji). Wszelkie dalsze szczegóły, związane choćby – jak w omawianej sprawie – wyłącznie z graficzną szatą i wizualnymi detalami oświadczenia, służą jedynie doprecyzowaniu żądania zgodnie z indywidualnymi upodobaniami i oczekiwaniami powoda. Nie są elementami konstytuującymi żądanie pozwu, w związku z czym ich niewskazanie w pozwie nie stanowi braku w rozumieniu przepisu art. 130 § 1 k.p.c., uniemożliwiającego nadanie pismu dalszego biegu. Oczywiście postulować należy jak największą precyzję wypowiedzi i redakcji pisma procesowego, jednakże nie może ona wykraczać poza granice wyznaczone względami racjonalności. Takie elementy jak rozmiar i rodzaj czcionki, obramowanie ogłoszenia, konkretna rubryka lub strona jego zamieszczenia, mogą wpływać co najwyżej na odbiór i społeczny wydzźwięk ogłoszenia, a w konsekwencji na satysfakcję powoda z uwzględnienia powództwa. Nie mogą być natomiast poczytywane jako elementy formalne żądania – te bowiem wyczerpują się w podaniu treści ogłoszenia oraz miejscu jego zamieszczenia. W tym stanie rzeczy o brakach formalnych pozwu w rozumieniu przepisu art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c. można mówić jedynie wówczas, gdy powód nie poda treści oświadczenia, które potrzebne jest w jego ocenie do usunięcia skutków naruszenia jego dóbr osobistych lub nie wskaże jego formy (pisemnej, ustnej, audiofonicznej, osobistej) i forum, na którym oświadczenie takie ma zostać złożone (konkretna gazeta, czasopismo, stacja radiowa lub telewizyjna, portal internetowy, inne określone miejsce, przeznaczone do składania oświadczeń). Pozostałe szczegóły, mające charakter wyłącznie techniczny i redakcyjny (czcionka, wielkość ogłoszenia, strona publikacji, godzina emisji itp.) mogą zostać wskazane w pozwie i wówczas Sąd ma obowiązek rozważyć, czy są one odpowiednie do usunięcia skutków naruszenia. Ich brak pozostaje natomiast bez wpływu na możliwość poddania pod osąd żądania ochrony dóbr osobistych i w konsekwencji nie stanowi podstawy do wydania zarządzenia o zwrocie pozwu.

Argumenty podane przez Przewodniczącego w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia nie miały żadnego związku z treścią przepisu art. 130 § 1 zd. 1 k.p.c., a przyczyny zwrotu pozwu nie stanowiły braków formalnych w rozumieniu powołanego przepisu. Zarządzenie o zwrocie pozwu było zatem całkowicie bezpodstawne i w sposób oczywisty naruszyło powołany przepis oraz przepis art. 130 § 2 zd. 1 k.p.c. W konsekwencji Sąd pierwszej instancji ma obowiązek

zwrócić powódce uiszczoną opłatę od zażalenia, zgodnie z przepisem art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. e) ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. z 2010 r. Nr 90, poz. 594).

(...)

(...)

(...)

(...)